

HEB GEDULD MET HUN ZWAKHEID EN GEBREKEN

I
In drie jaren was Hendrik Beetsma niet thuis geweest. O ja, hij was goed met de ouwelui, heel goed zelfs. Als vader of moeder hun verjaardag vierden, dan ging er een brief naar huis. Als Nieuwjaar in aantocht was, werden ook zijn gelukwensen thuis per brief ontvangen. Hendrik zou er niet aan denken, dit achterwege te laten. Maar zelf naar huis gaan, hij dacht er niet over. En hij meende daarmee volkomen in z'n recht te zijn. Daar zat een heele geschiedenis achter. Vader Beetsma had z'n vrouw verloren, toen Hendrik ruim achttien jaar oud was. Deze was toen al eenige jaren van huis geweest, omdat hij werkte op een handelskantoor in een andere stad. De vacaties had hij altijd thuis doorgebracht en ook na den dood van moeder was hij daarmee voortgegaan. Op uitnemende wijze immers verzorgde zijn zuster de huishouding. Toen was er een vreemde gekomen. Binnen een jaar na het overlijden van moeder, was vader in het huwelijk getreden met een vrouw van zijn leeftijd. Deze had de teugels thuis in handen genomen, en al spoedig bleek, dat dit bewind geheel anders was, dan dat van moeder. Zijn zuster moest het huis uit en een betrekking zoeken. Allerlei voorwerpen, die herinnerden aan moeder, werden naar den zolder getransporteerd en vervangen door eigendommen van vaders tweede vrouw. Nog bleef Hendrik de vacaties thuis doorbrengen, maar de sfeer daar was hem vreemd. Moeilijk was het, die vreemde vrouw „moeder” te noemen. Maar hij deed het om vader. Moeilijk was het, de verandering in huis te zien, maar hij zei er niets van om vader. Oneindig veel moeilijker was de ontdekking, dat vader langzamerhand geheel veranderde door den invloed van zijn vrouw. Nooit was vader bepaald godsdienstig geweest, maar toch ging hij af en toe met z'n eerste vrouw naar de kerk. Altijd had hij goedgevonden, dat er aan tafel gebeden en Bijbel gelezen werd, al moest moeder ook lezen en werd er nooit hardop gebeden. Nu was dat alles voorbij. De Bijbel was uit de vensterbank verdwenen. Wanneer hij thuis was en mee aan tafel ging, zei vader wel: „Laten we even stil zijn.” Maar door den schichtigen blik, dien vader op zijn vrouw wierp, en den spottenden trek om haar mond, begreep Hendrik wel, dat deze gewoonte ook afgeschaft was en alleen als vorm in acht werd genomen, zoolang hij er was. Naar de kerk ging vader natuurlijk niet meer. De tweede moeder had de sfeer thuis geheel veranderd. Maar dit was nog niet de reden, waarom Hendrik niet meer thuis kwam. Hij zelf was eenige jaren na moeders dood getrouwd. Op den trouwdag waren vader en moeder overgekomen en in de beste harmonie was de dag verlopen. Bij het afscheid hadden hij en z'n jonge vrouw beide ouders uitgenoodigd, vooral spoedig eens te komen in hun nieuwgebouwde woning. Met vage beloften waren ze afgereisd. Een jaar was voorbijgegaan en ze waren er nog niet geweest. Dat hinderde Hendrik. Hij begreep wel, dat de schuld bij moeder lag. „Wij zijn te vroom,” zei hij tegen zijn vrouw. „Wij bidden aan tafel, wij lezen den Bijbel, wij gaan naar de kerk. En dat kan moeder niet hebben. Zij houdt vader ook van ons af.” Toen werd bij de jongelui een zoon geboren, en dankbaarheid en groote blijdschap vervulden de harten. Onmiddellijk werd een telegram naar huis gestuurd. Twee dagen na de geboorte van het kind ging Hendrik persoonlijk thuis vertellen, dat de jongen vaders naam had gekregen. Dat was toch zeker een reden voor vader om

dadelijk te komen. En ja hoor! Alles scheen naar wensch te zullen gaan. Na de begroeting en gelukwensen, zei moeder tegen haar man: „Nu moet je er gauw eens heen, man, om je kleinzoon te zien.” „Dat spreekt vanzelf,” haastte zich Hendrik te zeggen, „maar u moet meekomen, moeder,” voegde hij er bij. „Zeker, zeker,” stemde moeder toe, „ik kom ook wel eens, maar vader moet eerst maar gaan.” Vader beloofde niets. Hij bromde zooiets van: „Ja, ik kom binnenkort wel. We zullen eerst eens zien.” Dat was de eenige toezegging, die Hendrik kon krijgen. Hoe hij ook z'n best deed om een bepaalden dag af te spreken, het hielp hem niet. „Als ik kom, zie je me wel,” zei vader bij het afscheid. Daar kon Hendrik mee weg gaan. En de dagen werden weken, maanden, maar er kwam niemand. De kleinzoon groeide voorspoedig op. Na verloop van bijna twee jaar kreeg hij een zusje en nog waren vader of moeder niet geweest. Menigmaal spraken Hendrik en Marie er over. Ze konden zich zulk een houding niet indenken. Wanneer Hendrik dan weer eens thuis kwam, herhaalde hij z'n uitnodiging en informeerde waarom ze toch niet kwamen. Moeder antwoordde: „Vader wil niet.” En vader mompelde van: „De reis is zoo ver. We wonen hier zoo afgelegen en hebben geen directe verbinding. Ik ben ook niet zoo jong meer,” voegde hij er als een verontschuldiging aan toe. Eens was Hendrik per auto met zijn patroon op een zakenreis. Op den terugweg zouden ze zijn geboorteplaats voorbij komen. Direct vroeg Hendrik toestemming aan z'n baas of op de terugreis z'n ouders mochten meerijden. Dat was best en opgetogen schreef hij een brief naar huis, waarin hij z'n plan uiteenzette. Nauwkeurig bepaalde hij den tijd, wanneer ze met den auto bij vader en moeder zouden zijn en verzocht hun klaar te staan om direct mee te kunnen gaan. Voor antwoorden was er geen tijd meer, maar dat was ook niet noodig, schreef Hendrik, omdat alles goed geregeld was. Toen de bewuste dag gekomen was en Hendrik uit den wagen sprong, met de opmerking tot zijn patroon: „U zult maar even behoeven te wachten, mijnheer,” was hij nog vol goeden moed. Vlug liep hij achter om het huis, maar toen hij om den hoek kwam, was zijn opgewekte stemming meteen verdwenen. Daar zat moeder met een breikous in de handen op de tuinbank. En dicht bij haar stond vader te schoffelen. „Hendrik, ben jij daar?” begroetten ze hem. „Is u niet klaar? Gaat u niet mee?” vroeg Hendrik verwonderd en teleurgesteld. „U hebt mijn brief toch wel ontvangen?” „Och jongen, ik heb geen tijd. Er is zooveel in den tuin te doen! Een anderen keer ga ik wel eens mee,” antwoordde vader luchtig. Maar nu kwam moeder uit den hoek. „Dat is niet waar, man. Je hebt tijd genoeg, maar je wilt niet. Praat er nu niet om heen.” „Nou ja,” probeerde vader te weerleggen, maar hij kwam niet verder, want Hendrik viel hem in de rede. „Het doet niet ter zake, waarom u niet meegaat. U wilt schijnbaar niet komen. Enfin, dan moet u het zelf maar weten.” Meteen keerde hij zich om en vertrok. Vader volgde hem, informeerde nog naar Marie en de kinderen, maar Hendrik was niet in een stemming om uitvoerig te antwoorden. Hevig teleurgesteld kwam hij dien avond thuis. Met zijn vrouw zocht hij naar mogelijke oorzaken van deze vreemde houding van vader. Waarom wilde hij niet komen? Hield moeder hem er van terug? Maar waarom deed zij dat dan? Ze zei toch zelf: „Hij wil niet.” En toen de oudste geboren was, had ze gezegd: „Nu moet je toch gaan.” Meende ze dat niet? Sprak ze met twee monden? Over deze vragen tobden de jongelui, zonder antwoord te vinden. K. S. Pomp

HEB GEDULD MET HUN ZWAKHEID EN GEBREKEN

(SLOT)

Eindelijk namen ze het besluit om niet weer naar huis te gaan, voor vader en moeder eerst bij hen geweest waren. In ieder geval vader.

Dat was de oorzaak, waarom Hendrik Beetsma in drie jaar niet thuis geweest was.

Hij was niet boos op vader en moeder. Om dit te toonen, stuurde hij met verjaardagen en Nieuwjaar altijd een brief. Er kwam geen verandering en hoewel oogenschijnlijk ten volle berustend in dezen toestand, had Hendrik toch innerlijk geen vrede er mee.

Op zekeren Zondagmiddag gebeurde er iets, waardoor de onrust in het hart van Hendrik Beetsma aanmerkelijk vermeerderde.

Hij was naar den middagkerkdienst gegaan.

De predikant sprak over de vraag uit den Heidelberger Catechismus: Wat wil God in het vijfde gebod? En het antwoord daarop: Dat ik mijn vader en mijn moeder, en allen, die over mij gesteld zijn, alle eer, liefde en trouw bewijze, en mij aan hun goede leer en straf met behoorlijke gehoorzaamheid onderwerpe, en ook met hun zwakheid en gebreken geduld hebbe, aangezien het Gode belieft ons door hun hand te regeeren.

„Met hun zwakheden en gebreken geduld hebben.” Die woorden vielen als een steen in het hart van Hendrik neer. Geduld hebben! Had hij geduld gehad? Neen! Hij had na een aantal pogingen tot toenadering geen geduld meer gehad om te wachten en zelf bepaald hoe de verhouding tot vader en tot moeder zou zijn.

Zonder zichzelf te sparen doorvorschte hij zijn hart en hij vond de oorzaak, kwam tot de overtuiging, dat z'n eergevoel gekwetst was door het wegblijven van vader en moeder. Hij had willen pronken met zijn huis, zijn kinderen. Van de preek hoorde hij niet veel, maar meer en meer groeide in hem de onrust.

Eert uw vader en uw moeder. Heb geduld met hun zwakheid en gebreken. Dat eischte God van hem. En wanneer hij, Hendrik Beetsma, Gods weg wilde gaan, dan moest hij vader en moeder, ja moeder ook, de eer en de gehoorzaamheid betoonen, die hun van Godswege toekwam.

Tot deze conclusie kwam hij, maar hij was nog niet bereid, dezen weg te gaan.

Het ging tegen zijn natuur in. In de week, die volgde, liet dit probleem hem niet los.

Eindelijk kon hij het niet langer uithouden. Hij verraste op zekeren avond zijn vrouw met de mededeeling: „Zaterdag ga ik naar huis.”

Hij verklaarde haar zijn veranderde zienswijze en zij, van haar kant, moedigde hem aan te doen, wat zijn hart hem ingaf.

Zoo ging hij dien Zaterdag naar huis.

Vreemd keken ze daar op, hem onverwacht te zien, maar ze spraken nergens over, deden heel gewoon alsof er niets gebeurd was.

Hij bleef dien nacht over en ging 's morgens naar de kerk, alleen natuurlijk.

Moeder had het druk met huiswerk, en vader lag nog in bed, toen hij reeds lang in de kerk zat.

's Avonds zou hij vertrekken. Met de fiets in de hand stond hij voor het huis. Vader was hem gevolgd en bij het afscheid zei hij: „Je moet gauw eens terugkomen, jongen. Het is bij ons zoo stil.”

Die woorden en vooral de toon, waarop ze gezegd werden, maakten het Hendrik duidelijk, dat vader zich eenzaam gevoelde.

Grif beloofde hij, spoedig het bezoek te zullen herhalen.

En hij hield woord. Zoo trouw mogelijk bezocht hij zijn ouders. Ook Marie kwam soms mee en een paar maal zelfs de kinderen.

Zoo groeide er langzamerhand een zekere vertrouwelikheden en waardeering ook ten opzichte van moeder.

Nooit meer spraken Hendrik of Marie er over, dat vader en moeder ook eens bij hen moesten komen. Ze begrepen, dat zoo'n vraag de vertrouwelikheden zou breken.

In het gebed zochten ze kracht om gehoorzaam te kunnen zijn aan Gods wil.

Gehoorzaam, zonder te vragen voor zichzelf.

Met zijn oudste bracht Hendrik op zekeren keer een Zaterdag en Zondag thuis door. Aan niets kon hij bemerken, dat er wat ongewoons gebeuren zou.

Maar toen hij zich Zondagmorgen gereed maakte, om naar de kerk te gaan, verraste moeder hem met de mededeeling, dat ze meeging.

Hendrik was meer dan verbaasd, doch hij liet hiervan niets blijken.

Het viel hem op, dat zij met volle aandacht luisterde.

Thuisgekomen sprak moeder niet over het gehoorde en Hendrik zweeg ook, bang, dat hij door overhaasting iets bederven kon.

Eenigen tijd later werd hem het raadsel opgelost. Hij was weer thuis gekomen en vond moeder alleen. Uit eigen beweging begon ze nu over haar kerkgang te spreken.

„Je zult het wel vreemd gevonden hebben, dat ik nu naar de kerk ga?” vroeg ze, terwijl ze hem vragend aanzag.

„Ik ben er blij om,” verklaarde Hendrik eenvoudig.

„Dat begrijp ik,” vervolgde moeder. „Vroeger ging ik geregeld, maar de laatste jaren was ik er mee opgehouden.”

„k Had door de week zooveel moeite om van den eenen dag naar den anderen rond te komen, dat ik 's Zondags vaak door moeheid niet den moed had om te gaan. En zoo langzamerhand wende ik er heelemaal af. 'k Las ook niet meer in den Bijbel en bidden deed ik heelemaal niet meer. Maar ik was niet rustig, want ik wist wel beter. Ik kreeg een hekel aan vrome menschen, omdat die mij herinnerden aan mijn eigen tekort.

„Toen ik hier kwam wist ik hoe jullie waren. Ik besloot alles wat aan godsdienst herinnerde te verbannen en bovendien probeerde ik verwijdering tusschen je vader en jullie te brengen. Dat is me bijna gelukt, want nog nooit is hij bij jullie geweest. Als je er bij was zei ik wel tegen vader, dat hij gaan moest, maar als jij de deur uit was, spotte ik met jullie vroomheid.

„k Heb er mezelf en hem veel verdriet mee gedaan, want hij verlangde er naar, naar jullie toe te gaan.

„En weet je, waardoor ik nu veranderd ben?”

Even wachtte moeder. Toen zei ze: „Door jou!”

„Door mij? Maar hoe kan dat nou?”

„Ja, toch is het zoo. Jij bent het middel geweest, waardoor in mij een verandering bewerkt werd. Jij hebt net zoo'n tijd doorgemaakt als ik. Ik was onrustig, omdat ik wist, dat ik verkeerd handelde. En toen jij in drie jaar niet hier kwam, wist ik, dat je er geen vrede mee zoudt kunnen hebben. Die houding was in strijd met je geloof. Toen jij dan ook je bezoeken hervatte en je net deed of alles gewoon was en je ook bleef komen, zonder er over te spreken of er een wederbezoek werd gebracht, wist ik, dat jij den strijd gewonnen had. Ik heb je scherp waargenomen in dien tijd en gezien, dat je geleerd had te gehoorzamen zonder te vragen.

„Daardoor werd mijn onrust groter. Eindelijk kon ik het niet meer uithouden. Ik heb den sprong gewaagd en me overgegeven op genade en ongenade aan God. Ik ga nu weer naar de kerk en kijk: de Bijbel ligt er ook weer.”

Het was waar, de Bijbel lag op het oude plekje. 't Was Hendrik nog niet opgevallen.

„Weet vader hiervan?” vroeg Hendrik.

Moeder knikte. „Ik heb hem alles verteld. Het was niet gemakkelijk hoor. Veel, heel veel heb ik bij hem bedorven. Maar ik hoop, dat God me tijd zal geven, alles weer goed te maken. Ik bid er om, Hendrik.”

Moeder zweeg. Hendrik zweeg ook. Hij wist niet wat te zeggen. Dit alles was te onverwacht.

Na een poos zei moeder: „Binnenkort komen we bij jullie; ik zal m'n best doen vader er toe te bewegen.”

En deze belofte klonk Hendrik in de ooren als een onverdiende zegen, dien God hem wilde schenken. K. S. Pomp